

Datum van
inontvangstneming

:

17/03/2014

Zaak C-61/14

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

7 februari 2014

Verwijzende rechter:

Tribunale Regionale di Giustizia Amministrativa di Trento (Sezione Unica) / Italië

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 november 2013

Verzoekende partij:

Orizzonte Salute – Studio Infermieristico Associato

Verwerende partijen:

Azienda Pubblica di Servizi alla persona „San Valentino” – Città di Levico Terme

Ministero della Giustizia

Ministero dell’Economia e delle Finanze

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Segretario Generale del Tribunale Regionale di Giustizia Amministrativa (TRGA) di Trento

Derde belanghebbende partij:

Associazione Infermieristica D & F. Care

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Beroep tot nietigverklaring van, enerzijds, een aantal handelingen in verband met de verlenging van een opdracht voor het verlenen verpleegdiensten en met een daaropvolgende oproep tot inschrijving in dezelfde context, en anderzijds, een beschikking van het Tribunale Regionale di Giustizia Amministrativa (Regionale administratieve rechtbank; hierna: „TRGA”) waarbij van verzoekster betaling van de gestandaardiseerde bijdrage wordt gevorderd, alsmede van een aantal daarmee verband houdende handelingen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

De verenigbaarheid met de beginselen die zijn vastgesteld in richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 en de latere wijzigingen en aanvullingen van deze richtlijn van een nationale regeling die voor de toegang tot de rechterlijke instanties bevoegd voor bestuursrechtelijke zaken op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten aan de verzoekers een gestandaardiseerde bijdrage oplegt dat overdreven, onbillijk en onevenredig is.

Artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Prejudiciële vraag

Staan de beginselen vastgesteld in richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken en de latere wijzigingen en aanvullingen van deze richtlijn, zoals gewijzigd bij richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992, in de weg aan een nationale regeling zoals die welke is neergelegd in de artikelen 13, leden 1 bis, 1 quater en 6 bis, en 14, lid 3 ter, van het decreto del presidente della Repubblica (presidentieel besluit) nr. 115 van 30 mei 2002 (zoals gewijzigd bij latere wetgevende bepalingen), waarbij hoge bijdragen zijn vastgesteld voor de toegang tot de rechterlijke instanties bevoegd voor bestuursrechtelijke zaken op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten?

Aangevoerde bepalingen van gemeenschapsrecht

Artikel 1 van richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken (PB L 395, blz. 33), zoals later

gewijzigd en aangevuld, bepaalt: „1. [...] De lidstaten nemen met betrekking tot opdrachten die binnen de werkingssfeer van richtlijn 2004/18/EG vallen, de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat tegen door de aanbestedende diensten genomen besluiten op doeltreffende wijze en vooral zo snel mogelijk beroep kan worden ingesteld overeenkomstig de artikelen 2 tot en met 2 septies van deze richtlijn, op grond van het feit dat door die besluiten het gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten of de nationale voorschriften waarin dat gemeenschapsrecht is omgezet, geschonden zijn.

2. De lidstaten zien erop toe dat ondernemingen die een vordering wegens in het kader van een gunningsprocedure geleden schade willen indienen, niet worden gediscrimineerd op grond van het in deze richtlijn gemaakte onderscheid tussen nationale voorschriften waarin het gemeenschapsrecht is omgezet, en andere nationale voorschriften.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat beroepsprocedures, volgens modaliteiten die de lidstaten kunnen bepalen, op zijn minst toegankelijk zijn voor een ieder die belang heeft of heeft gehad bij de gunning van een bepaalde opdracht en die door een beweerde inbreuk is of dreigt te worden geschaad.”

Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 13, leden 1 bis, 1 quater en 6 bis, van DPR (Decreto del Presidente della Repubblica – presidentieel decreet) nr. 115/2002 en latere wijzigingen en aanvullingen

Artikel 14, lid 3-ter, van DPR nr. 115/2002

Artikelen 3, 24, 53, 81 en 97 van de Costituzione della Repubblica Italiana (Italiaanse grondwet)

Artikel 1 van DLS (decreto legislativo – wetsbesluit) nr. 104/2010

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster is een vereniging die beroepsmatig verpleegdiensten verleent aan publiekrechtelijke en privaatrechtelijke lichamen. Zij is met een inleidend beroep, aangevuld met drie latere beroepen met bijkomende middelen, bij het TRGA opgekomen tegen een aantal handelingen waarbij verweerster, de Azienda Pubblica di Servizi alla Persona “San Valentino”, in de periode van 21 december 2012 tot 23 mei 2013 de plaatsing van een opdracht voor het verlenen van

verpleegdiensten bij een andere vereniging heeft verlengd en vervolgens in dezelfde context een oproep tot inschrijving heeft gepubliceerd.

- 2 In de loop van het geding is verzoekster met een later beroep met bijkomende middelen opgekomen tegen de beschikking van 5 juni 2003 waarbij het TRGA van haar betaling van de gestandaardiseerde bijdrage (hierna: bijdrage) van 2000 EUR heeft gevorderd, op grond dat het geding betrekking had op de plaatsing van overheidsopdrachten, waarop dus niet de gewone bijdrage van 650 EUR voor bestuursrechtelijke zaken van toepassing was. Zij is niet alleen opgekomen tegen deze beschikking maar tegelijkertijd ook tegen twee circulaire met instructies en richtsnoeren voor toepassing van de gestandaardiseerde bijdrage door de justitiële diensten.
- 3 Het TRGA heeft beslist dit laatste beroep met bijkomende middelen om redenen van proceseconomie eerst te behandelen.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 4 Verzoekster betoogt dat het in de bestreden beschikking vastgestelde bedrag van de gestandaardiseerde bijdrage inbreuk maakt op artikel 13, lid 6 bis, van DPR nr. 115/2012 en de laatstgenoemde bepaling in strijd is met de artikelen 3, 24, 53, 81 en 97 van de Italiaanse grondwet
- 5 De verwerende overheidsdiensten voeren dat de gestandaardiseerde bijdrage, dat onder de belastinginkomsten van de staat valt, onder de rechtsmacht van de colleges voor belastingzaken valt en niet onder die van de bestuursrechter.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 6 Om te beginnen verklaart het TRGA dat de bestreden beschikking waarbij de door verzoekster verschuldigde gestandaardiseerde bijdrage is vastgesteld, een discretionaire overheidshandeling houdende toepassing van algemene bepalingen en criteria is, en om die reden onder de rechtsmacht van de bestuursrechter valt.
- 7 Het TRGA schetst allereerst de nationale regeling betreffende de gestandaardiseerde bijdrage dat verschuldigd is wanneer bij de bestuursrechter een beroep op het gebied van het plaatsen van overheidsopdrachten wordt ingesteld, en toetst dit vervolgens aan de beginselen en bepalingen van gemeenschapsrecht ter zake.
- 8 Bij artikel 13, lid 1, van DPR nr. 115/2002 is een nieuwe regeling van heffingen over gerechtelijke handelingen ingevoerd. Deze bestaat in een gestandaardiseerde bijdrage waarvan het bedrag in beginsel evenredig is aan de waarde van het geschil.

- 9 Later is in dat artikel 13 een lid 6 bis ingevoegd, waarbij voor rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht de gestandaardiseerde bijdrage is losgekoppeld van de waarde van het geschil en is het criterium van het rechtsgebied is ingevoerd, volgens hetwelk het bedrag van de bijdrage verschilt naargelang van het rechtsgebied dat het voorwerp van een geding voor de bestuursrechter kan zijn. Aldus bedraagt de gewone gestandaardiseerde bijdrage voor gedingen voor bestuursrechter 650 EUR. Voor bijzondere rechtsgebieden zijn uiteenlopende bedragen vastgesteld; zo geldt voor beroepen op het gebied van het verblijfsrecht en het burgerschap het lagere tarief van 300 EUR en voor beroepen op het gebied van openbare ambten het latere tarief van 325 EUR. Voor het rechtsgebied van de plaatsing van overheidsopdrachten geldt een zeer hoge gestandaardiseerde bijdrage; sedert de laatste wijzigingen, die in werking zijn getreden op 1 januari 2013 bedraagt de gestandaardiseerde bijdrage 2000 EUR à 6000 EUR naargelang van de waarde van de opdracht (2000 EUR wanneer de waarde van de opdracht minder dan 200 000 EUR bedraagt, 4000 EUR wanneer de waarde van de opdracht tussen 200 000 en 1 000 000 EUR en 6000 EUR wanneer de waarde van de opdracht meer dan 1 000 000 EUR bedraagt. Verder worden al die bedragen met 50 % vermeerderd in geval van hoger beroep bij de Consiglio di Stato italiano (Italiaanse Raad van State) als bedoeld in lid 1 bis van dat artikel 13.
- 10 Met betrekking tot de vaststelling van de waarde van de gedingen op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten wijst het TRGA erop dat volgens artikel 14, lid 3 ter, van DPR nr. 115/2012 (ingevoerd bij wet nr. 228 van 24 december 2012) deze waarde overeenkomt met de basiswaarde die de aanbestedende diensten in de uitnodiging tot inschrijving hebben vermeld, en niet met de winst die de opdrachtnemer bij de uitvoering van de opdracht daadwerkelijk zou maken en die doorgaans 10 % van bovengenoemde bedraagt, volgens het vaste en automatische criterium dat de in nationale rechtspraak is vastgesteld op basis van artikel 134, lid 1, van DLS nr. 163/2006.
- 11 Dat lid 6 bis is vervolgens gewijzigd bij artikel 15 van DLS nr. 53 van 20 maart 2010 door toevoeging van een bepaling volgens welke de gestandaardiseerde bijdrage niet alleen verschuldigd is voor de neerlegging van het geding inleidend verzoekschrift, maar ook voor neerlegging van het incidentele verzoekschrift en van de bijkomende middelen waarbij nieuwe vorderingen worden geformuleerd
- 12 De verwijzende rechter verklaart vervolgens dat onlangs in artikel 13 van DPR nr. 115/2002 twee bepalingen zijn ingevoegd waarbij de verzoekers door verhoging van de gestandaardiseerde bijdrage worden bestraft ingeval:
- het hoger beroep, daaronder begrepen het incidentele hoger beroep, ongegrond, ontoelaatbaar of niet-ontvankelijk wordt verklaard; in dat geval wordt de gestandaardiseerde bijdrage verdubbeld (lid 1 quater, ingevoerd bij wet nr. 228/2012);

- de verweerder nalaat zijn gecertificeerd e-mailadres, zijn faxnummer en zijn fiscaal nummer in het verzoekschrift te vermelden; in dat geval wordt de gestandaardiseerde bijdrage met 50 % vermeerderd (lid 6 bis, sub 1, ingevoerd bij DL [decreto-legge – voorlopig wetsbesluit] nr. 138 van 13 augustus 2011, omgezet in wet nr. 18 van 148 van 14 september 2011).
- 13 Volgens het TRGA zij die nationale bepalingen niet in overeenstemming met de normen en beginselen van het gemeenschapsrecht en evenmin met de door verzoekster aangevoerde regels van de Italiaanse grondwet. De verwijzende rechter herinnert daarbij in het bijzonder aan de beginselen die zijn neergelegd in artikel 1 van richtlijn 89/665/Eg van de Raad, zoals later gewijzigd, met name
- het beginsel dat de beroepen op doeltreffende wijze en vooral zo snel mogelijk beroep kunnen worden ingesteld (lid 1)
 - het beginsel dat ondernemingen die een vordering wegens in het kader van een gunningsprocedure geleden schade willen indienen, niet worden gediscrimineerd (lid 2), en
 - het beginsel dat beroepsprocedures toegankelijk zijn (lid 3).
- 14 Dienaangaande wordt een concreet voorbeeld gegeven. Indien een onderneming die is uitgesloten van de plaatsing van een opdracht van 201 000 EUR opkomt tegen die uitsluiting, dient zij onmiddellijk een gestandaardiseerde bijdrage van 4 000 EUR te betalen. Indien de aanbestedende dienst in de loop van het geding de opdracht plaatst, dient die onderneming bijkomende middelen voor te dragen, waarvoor zij nogmaals 4 000 EUR moet betalen. Indien zij later met bijkomende middelen dient op te komen tegen een nadien door het aanbestedende dienst in de loop van het geding genomen besluit, dient zij nogmaals 4 000 EUR te betalen. Voor het bestuursrechtelijke geding in eerste aanleg dient zij dus in totaal 12 000 EUR aan gestandaardiseerde bijdrage te betalen. Indien de onderneming in eerste aanleg in het ongelijk wordt gesteld en hoger beroep wil instellen tegen het vonnis in eerste aanleg, dient zij de gestandaardiseerde bijdrage voor de procedure voor de Consiglio di Stato te betalen, dat volgens de reeds aangehaalde nationale bepalingen overeenkomt met de in eerste aanleg betaalde gestandaardiseerde bijdrage vermeerderd met 50 %. Voor de procedure in hoger beroep zal zij dus een gestandaardiseerde bijdrage van 6 000 EUR moeten betalen, met dien verstande dat zij op grond van de reeds aangehaalde strafbepaling van lid 1 quater (indien wordt geoordeeld dat deze van toepassing is op rechtsgedingen bestuurszaken) nogmaals 6 000 EUR zal moeten betalen ingeval het hoger beroep wordt afgewezen of niet-ontvankelijk wordt verklaard. Alles samen genomen dient de onderneming voor de toegang tot de bestuursrechter in eerste en tweede aanleg alleen al voor de gestandaardiseerde bijdrage een bedrag van 24 000 EUR in te calculeren. Daarnaast dient zij ook nog de honoraria van de advocaat en andere kosten van de zaak, zoals de kosten van de betekening van handelingen, de kantoorkosten, de reis- en verblijfskosten van de advocaat enz. te betalen. De

verwijzende rechter vestigt de aandacht op het feit dat an sich de betaling van een gestandaardiseerde bijdrage van 24 000 EUR overdreven is gelet op de winst die de verzoekende onderneming de facto bij de uitvoering van de opdracht zou kunnen maken. Berekend volgens de reeds genoemde in de nationale bepalingen en rechtspraak opgestelde criteria zou die winst ongeveer 20 000 EUR bedragen, namelijk ongeveer 10 % van de basiswaarde van de opdracht van 201 000 EUR.

- 15 Uit de voorbeeld blijkt in de eerste plaats dat de omstandigheid dat het gestandaardiseerde bijdrage is gerelateerd aan een theoretische waarde (de basiswaarde) die volledig losstaat van de daadwerkelijke winst van de onderneming, tot gevolg kan hebben dat deze laatste zal aarzelen om op te komen tegen een mogelijkerwijze onrechtmatig besluit en of daarvan zal afzien. Uit dit oogpunt creëert de nationale regeling op de markt van de betrokken opdrachten een irrationele discriminatie tussen kapitaalkrachtige ondernemingen, die het risico van een hoge bijdrage in geval van een rechtsgeding kunnen nemen, en ondernemingen met een geringere financiële draagkracht, die zich de hoge kosten van de toegang tot de bestuursrechter niet kunnen veroorloven
- 16 In de tweede plaats hebben de betrokken nationale bepalingen een nadelige invloed op de volledige en doeltreffende rechterlijke toetsing van overheidshandelingen en op de eerbieding van het in de grondwet opgenomen beginsel van behoorlijk bestuur, waarbij als instrument aansluit het beginsel van een doeltreffende voorziening in rechte in de zin van artikelen 24 en 113 van de Italiaanse grondwet, artikel 1 van de Codice del processo amministrativo (Wetboek van rechtsvordering in bestuurszaken), artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de artikelen 6 en 13 van het EVRM (zie de arresten Hof van Justitie van 18 juli 2013, C-584/10 P, en 27 juni 2013, C-93/13, en der rechtspraak van de Consiglio di Stato).
- 17 In de derde plaats leidt de betrokken regeling tot een discriminatie van de rechtzoekenden die zich tot de bestuursrechter moeten wenden, ten opzichte van degenen die kunnen wenden tot de civiele rechter of de belastingrechter, voor de toegang tot welke een veel lagere gestandaardiseerde bijdrage geldt. Indien de onderneming uit het hierboven gegeven voorbeeld zou willen opkomen tegen de ontbinding van de ten verfolge op de plaatsing van de opdracht van 201 000 EUR gesloten overeenkomst, waarvoor de civiele rechter bevoegd is, zou zij immers in eerste aanleg een bijdrage van slechts 660 EUR, in hoger beroep een bijdrage van 990 EUR en in geval van een voorziening in cassatie een bijdrage van 1 320,00 EUR, in totaal dus een bijdrage van 2 970 EUR, moeten betalen. In dit verband ontstaat ook een discriminatie tussen de advocaten waarbij degenen die werkzaam zijn op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten worden benadeeld. Deze laatsten zijn immers gekluisterd aan een keuzen om een geding te voeren die niet vrij tot stand komen, maar worden bepaald door het feit dat de cliënt vooraf de gestandaardiseerde bijdrage moet betalen.

- 18 In de vierde plaats is de verwijzende rechter van oordeel dat de onbillijkheid van bovengenoemde bijdrageregeling niet wordt gemilderd door het feit dat de gestandaardiseerde bijdrage wordt terugbetaald ingeval de verzoeker in het gelijk wordt gesteld, gelet op het feit dat de verzoeker deze bijdrage in elk geval moet voorschieten om het beroep te kunnen instellen en op de onzekerheid over termijn waarbinnen deze zal worden terugbetaald. Dit bevestigt niet alleen dat die regeling in strijd is met de genoemde beginselen van het recht van de Europese Unie en met de Italiaanse grondwet, maar leidt ook tot een verdere ongelijke behandeling tussen rechtzoekende die onmiddellijk kan betalen en degene die niet zeer kapitaalkrachtig is.
- 19 In de vijfde plaats zijn de verschillende verhogingen van de gestandaardiseerde bijdrage die de nationale wetgever de laatste jaren heeft besloten, ook in strijd met het discriminatieverbod en met het beginsel van een effectieve rechterlijke bescherming, dat centraal staat in de opzet van richtlijn 89/665/EG en algemeen beginsel van het nationale recht en van het recht van de Unie is (zie arresten Hof van 13 maart 2007, C-432/05 en de aldaar aangehaalde rechtspraak; 6 mei 2010, gevoegde zaken C-145/08 en C-149/08; 28 januari 2010, C-406/08; 18 juli 2013, C-584/10 P; 27 juni 2013, C-402/05 P; 30 april 2009, C-393/07; 3 september 2008, C-402/05 P, en 13 maart 2007, C-432/05). Het voortdurend verhogen van de bijdrage die moet worden betaald om de eigen aanspraken in rechte te kunnen beschermen, discrimineert immers degenen die niet de nodige financiële middelen hebben om deze aanspraken in rechte geldend te maken of wier economische belangen niet hoog genoeg zijn om bescherming daarvan te vorderen.
- 20 In de zesde plaats verklaart de verwijzende rechter dat regeling betreffende de gestandaardiseerde bijdrage in strijd is met het evenredigheidsbeginsel, dat een wezenlijk onderdeel van de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht is en eist dat de nationale regeling niet verder gaat dan passend en noodzakelijk is voor het bereiken van de rechtmatige doelstellingen van elke lidstaat. Dit beginsel eist immers dat, wanneer tussen verschillende passende maatregelen kan worden gekozen, de minst beperkende en belastende maatregel wordt gekozen, zodat door nadelen van die maatregel niet onevenredig zijn aan de doelen die ermee worden nagestreefd. Indien de gestandaardiseerde bijdrage een bijdrage is die de verzoeker vooraf moet betalen voor het specifieke nut dat hij haalt uit een overheidsdienst (in casu rechtspraak) die op zijn verzoek wordt verricht, moet die dienst namelijk worden getarifeerd aan de hand van de kosten die Staat voor de organisatie en de werking het gerechtelijk apparaat opkomen. Gelet op het feit dat de kosten die de Staat opkomen voor de rechtspraak in bestuurszaken betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten niet noemenswaardig verschillend, van een andere aard en hoger zijn dan de kosten voor rechtspraak over andere geschillen, bijvoorbeeld civiele geschillen of belastinggeschillen, zal een differentiatie van het bedrag van de bijdrage misschien in overeenstemming zijn met het evenredigheidbeginsel wanneer zij is gerelateerd aan de reële waarde van de zaak. Maar ook in dat geval wordt het evenredigheidsbeginsel niet geëerbiedigd, want ook in dat geval verschillen de kosten voor het verlenen voor die justitiële dienst niet naargelang

het gaat om een opdracht van enkele honderdduizenden euro dan wel om een opdracht van vele honderden miljoenen euro. De kosten voor het personeel, de magistraten en de gebouwen van de rechterlijke instanties zijn vast en onveranderlijk en schommelen niet naargelang van de aard en de waarde van geding. In feite worden met de gestandaardiseerde bijdrage andere doelen nagestreefd dan de financiering van kosten die overheid voor de rechtspraak in bestuursrechtelijke zaken opkomen.

- 21 De verwijzende rechter merkt op dat in de rechtsleer, onder de justitiële ambtenaren en onder rechterlijke ambtenaren zelf de wijdverbreide opvatting heerst dat de Italiaanse wetgever de toegang tot een voorziening in rechte op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten heeft willen belemmeren een onevenredige bijdrage toe te passen om het aantal gedingen op dat gebied te beperken en een dubbel resultaat te bereiken:
- het langzamerhand ondraaglijke worden gewicht van de gerechtelijke achterstand te verminderen;
 - de overheid niet te veel te hinderen bij het verwezenlijken van openbare werken en het verkrijgen van goederen en diensten.

Het eerste doel lijkt en delen te zijn bereikt, daar volgens de statistieken het aantal beroepen op het gebied van de plaatsing van overheidsopdrachten voortdurend daalt.

Het tweede doel moet worden beoordeeld tegen de achtergrond van de van kracht geworden wijzigingen van de procesregels. Volgens deze regels geldt voor de beroepen op het gebied van de plaatsing van overheidsregel als enige tijd een bijzondere en snelle procedure ingegeven door de eis om de bij het beroep betrokken belangen van de overheid te vrijwaren en te beletten dat de bestuursrechter, vooral in de fase van de beschermende maatregelen, de uitvoering overheidsopdrachten blokkeert of vertraagt. De hoge bedragen van de gestandaardiseerde bedragen op dit gebied lijken dan ook te berusten op hetzelfde streven om het beroep op de bestuursrechter tegen te gaan en te beperken.

- 22 Tot slot herhaalt de verwijzende rechter dat de nationale bepalingen in strijd zijn met het in het recht van de Unie geldende algemene beginsel van een effectieve rechterlijke bescherming, op grond waarvan in richtlijn 89/665/EG de effectieve rechterlijke bescherming van de verzoekers op het gebied de plaatsing van overheidsopdrachten als een absolute en onvoorwaardelijke eis is gesteld, los van het belang bij een snelle uitvoering van de opdracht. Daarbij komt dat, aangezien een effectieve bescherming van de verzoeker in het bijzonder eist dat de kosten kunnen worden gedragen en evenredig zijn aan het voordeel dat de betrokkene uit het geding hoopt te halen, het vorderen van een zeer hoge gestandaardiseerde bijdrage in feite belet dat richtlijn 89/665/EG een nuttig effect sorteert, vooral in geval van overheidsopdrachten van vrije geringe waarde zoals welke in de

onderhavige zaak aan de orde is. Kortom de verwijzende rechter is van mening dat in het onderhavige geval is voldaan aan de voorwaarden om het Hof de hierboven geformuleerde prejudiciële vraag voor te leggen.